

DIREKTIVE

DIREKTIVA 2008/6/EC EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA

od 20. februara 2008.

kojom se menja Direktiva 97/67/EC u cilju potpune realizacije unutrašnjeg tržišta poštanskih usluga u okviru Zajednice

EVROPSKI PARLAMENT I SAVET EVROPSKE UNIJE,

Imajući u vidu Sporazum na osnovu koga je osnovana Evropska Zajednica, a posebno Član 47(2), Članove 55 i 95 Sporazuma.

Imajući u vidu predlog upućen od strane Komisije,

Imajući u vidu mišljenje Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta¹,

Imajući u vidu mišljenje Komiteta regiona²,

Postupajući u skladu sa postupkom izloženim u Članu 251 Sporazuma³,

Budući da:

(1) Savet je u svojoj Odluci od 7. februara 1994. o razvoju poštanskih usluga Zajednice⁴, kao jedan od glavnih ciljeva politike razvoja poštanskih usluga Zajednice, ustanovio usklađivanje postepenog, kontrolisanog otvaranja poštanskog tržišta prema konkurenciji, uz održivu garanciju pružanja univerzalne usluge.

(2) Direktiva 97/67/EC Evropskog Parlamenta i Saveta od 15. decembra 1997. o zajedničkim propisima za razvoj unutrašnjeg tržišta poštanskih

usluga Zajednice i unapređenju kvaliteta usluge⁵, ustanovila je regulatorni okvir za poštanski sektor na nivou Zajednice, uključujući mere za garantovanje pružanja univerzalne usluge i utvrđivanje maksimalne granice za poštanske usluge koje Države članice mogu da zadrže za svog/svoje davaoca/davaoce univerzalne usluge radi održanja iste, koja treba da se smanjuje postepeno i postupno, kao i raspored donošenja odluka o daljem otvaranju tržišta prema konkurenciji, u cilju stvaranja unutrašnjeg tržišta poštanskih usluga.

(3) U Članu 16 posebno se naglašava mesto koje zauzimaju usluge od opšteg ekonomskog interesa u sistemu zajedničkih vrednosti Evropske Unije, kao i njihova uloga u širenju socijalne i teritorijalne kohezije. U ovom članu se navodi da treba da se obezbedi da se ovakve usluge obavljaju prema načelima i uslovima koji omogućavaju ispunjavanje njihovog zadatka.

(4) Pozitivna uloga usluga od opšteg ekonomskog interesa naglašena je i u Specijalnom barometru 219 od oktobra 2005., gde je navedeno da, prema mišljenju korisnika iz cele Evropske Unije, poštanske usluge spadaju u najcjenjenije usluge od opšteg ekonomskog interesa, sa 77% glasova ispitanika koji su se složili sa ovom tvrdnjom.

(5) Budući da predstavljaju suštinski instrument za komunikaciju i razmenu informacija, poštanske usluge imaju vitalnu ulogu koja doprinosi ispunjenju ciljeva socijalne, ekonomske i teritorijalne kohezije unutar Unije. Poštanske mreže imaju važne teritorijalne i društvene dimenzije koje omogućavaju univerzalni pristup bitnim lokalnim uslugama.

(6) Mere u domenu poštanskih usluga treba da budu koncipirane na takav način da se postignu zadati ciljevi Zajednice, u smislu Člana 2 Sporazuma, tačnije da se na celoj teritoriji

¹ OJ C 168, 20.7.2007, str. 74.

² OJ C 197, 24.8.2007, str. 37. Mišljenje je dato nakon neobaveznih konsultacija.

³ Mišljenje Evropskog Parlamenta od 11. jula 2007 (još nije objavljeno u Službenom Listu), Zajednički Stav Saveta od 8. Nov. 2007 (OJ C 307 E, 18.12.2007, str. 22) i Stav Evropskog Parlamenta od 31. januara 2008.

⁴ OJ C 48, 16.2.1994, str. 3.

⁵ OJ L 15, 21.1.1998, str. 14 Direktive sa izmenama i dopunama prema Propisu (EC) br. 1882/2003 (OJ L 284, 31.10.2003, str. 1).

Zajednice promoviraju harmoničan, uravnotežen i održiv razvoj ekonomskih aktivnosti, visok nivo zaposlenosti i socijalne zaštite, održivi i neinflatorni rast, visok stepen konkurentnosti i konvergencije ekonomskog učinka, podizanje životnog standarda i kvaliteta života, kao i ekonomska i socijalna kohezija i solidarnost među Državama članicama.

(7) Tokom poslednjih godina, evropska poštanska tržišta su prošla kroz dramatične promene, kao i kroz razvoj uslovljen tehnološkim napretkom i pojačanom konkurencijom, proisteklim iz procesa deregulacije. U uslovima globalizacije, od suštinskog je značaja da se zauzme pro-aktivan stav koji podstiče razvoj, kako bi građani Evropske Unije osetili dobrobiti ove promene.

(8) U svom Zaključku koji se odnosi na prvi izveštaj Lisabonske Strategije od 22. i 23. marta 2005., Savet Evrope je ponovo naglasio značaj potpunog formiranja unutrašnjeg tržišta kao instrumenta za podsticanje razvoja i stvaranje većeg broja boljih radnih mesta, kao i važnu ulogu koju efikasne usluge od opšteg ekonomskog interesa treba da igraju u konkurentnoj i dinamičnoj ekonomiji. Ovaj Zaključak predstavlja značajnu smernicu za razvoj poštanskih usluga kao bitnog instrumenta komunikacije, trgovine, i socijalne i teritorijalne kohezije.

(9) U Odluci Evropskog Parlamenta od 2. februara 2006., koja se odnosi na primenu Poštanske Direktive⁶ naglašen je socijalni i ekonomski značaj efikasnih poštanskih usluga, kao i njihova važna uloga u okviru Lisabonske Strategije, uz napomenu da su do sada preduzete mere reformi unele značajan pozitivan razvoj u poštanski sektor, uz bolji kvalitet, više efikasnosti i veću okrenutost prema korisniku. U svojoj Odluci, Evropski Parlament je pozvao Komisiju da se, pri izradi svoje studije prospektivnog praćenja, u pogledu ponekad vidljivo različitih razvojnih procesa u okviru obaveze pružanja univerzalne usluge u Državama članicama, posebno usmeri na kvalitet pružene univerzalne poštanske usluge i na njeno buduće finansiranje, kao i da predloži, u kontekstu ove studije, definiciju, opseg i odgovarajući način finansiranje univerzalne usluge.

(10) U skladu sa Direktivom 97/67/EC, sprovedena je studija prospektivnog praćenja koja, za svaku Državu članicu, daje procenu uticaja potpuno formiranog unutrašnjeg tržišta poštanskih usluga Zajednice u 2009. godini. Komisija je takođe

sprovela temeljitu reviziju poštanskog sektora Zajednice, uključujući izradu analiza ekonomskog, socijalnog i tehničkog razvoja u sektoru, izvršivši detaljne konsultacije sa zainteresovanim stranama.

(11) U Studiji prospektivnog praćenja se navodi da se osnovni cilj obezbeđivanja održivog pružanja univerzalne usluge koja odgovara standardu kvaliteta definisanog od strane Država članica, u skladu sa Direktivom 97/67/EC, može postići na teritoriji cele Zajednice do 2009. godine, bez potrebe za rezervisanom oblašću.

(12) Postupno i postepeno otvaranje poštanskih tržišta prema konkurenciji je davaoce poštanskih usluga snabdela dovoljnom količinom vremena potrebnim za sprovođenje neophodnih mera modernizacije i restrukturiranja, neophodnih za održavanje njihove dugoročne sposobnosti razvoja u novim tržišnim uslovima, i omogućilo je Državama članicama da svoje regulatorne sisteme prilagode otvorenijem okruženju. Pored toga, Države članice mogu da iskoriste ovaj preiod preuređenja, kao i solidno vreme neophodno za uvođenje efikasne konkurencije, za dalje sprovođenje neophodnih faza modernizacije i restrukturiranja svojih davalaca univerzalne usluge.

(13) Studija prospektivnog praćenja pokazuje da rezervisana oblast više ne treba da predstavlja prioritarno rešenje za finansiranje univerzalne usluge. Ova ocena uzima u obzir interes Zajednice i njenih Država članica u procesu obrazovanja unutrašnjeg tržišta i ispunjenja njegovog potencijala u pogledu rasta i generisanja novih radnih mesta, kao i u pogledu obezbeđivanja dostupnosti efikasnih usluga od opšteg ekonomskog interesa za sve korisnike. Stoga je svrsishodno da se potvrdi konačan datum za potpunu realizaciju unutrašnjeg tržišta poštanskih usluga.

(14) Postoje brojni pokretači promena u poštanskom sektoru, među kojima se posebno ističu potražnja i promenljive potrebe korisnika, organizacione promene, automatizacija i uvođenje novih tehnologija, stupanje na scenu elektronskih vidova komunikacije i otvaranje tržišta. Da bi mogli da odgovore na zahteve konkurencije, na nove potrebe korisnika i da bi obezbedili nove izvore finansiranja, davaoci poštanskih usluga mogu da učine svoje aktivnosti raznovrsnim tako što će pružati usluge elektronskog poslovanja ili druge usluge informatičkog društva.

(15) Na davaoce poštanskih usluga, uključujući imenovane davaoce univerzalne usluge, se utiče da

⁶ OJ C 288 E, 25.11.2006, str. 77.

unapređuju efikasnost kao rezultat novih konkurentskih izazova (poput digitalizacije i elektronske komunikacije) koji se razlikuju od tradicionalnih poštanskih usluga, što će, samo po sebi doprineti značajnom povećanju konkurentnosti.

(16) Potpuno otvaranje tržišta će pomoći širenju celokupnog poštanskog tržišta u svim njegovim pravcima. To će dalje doprineti opstanku održive politike zapošljavanja davalaca univerzalne usluge, i olakšati stvaranje novih radnih mesta kod drugih operatora, novih učesnika u tržištu i udruženih ekonomskih sektora. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje nadležnost Država članica u pogledu regulisanja uslova zapošljavanja u sektoru poštanskih usluga, što, sa druge strane, ne bi trebalo da vodi stvaranju nelojalne konkurencije. Tokom priprema za otvaranje poštanskog tržišta, obavezno treba uzeti u obzir razmatranje socijalnih aspekata.

(17) Transport sam po sebi ne treba da se smatra poštanskom uslugom. Direktne pošiljke koje se sastoje isključivo od reklamnog, marketinškog ili propagandnog materijala i koje nose identičnu poruku, isključujući ime, adresu i identifikacioni broj primaoca, mogu se smatrati pismonosnim pošiljkama.

(18) Povećana konkurentnost bi trebalo da dodatno osposobi integraciju poštanskog sektora sa alternativnim metodama saobraćaja i da omogući poboljšanje kvaliteta usluge koja se pruža korisnicima, čiji zahtevi iz dana u dan rastu.

(19) Ruralne poštanske mreže, između ostalog, u planinskim i ostrvskim oblastima, igraju važnu ulogu u integrisanju preduzeća u državnu/ globalnu ekonomiju, kao i u održavanju kohezije u socijalnom smislu i u pogledu zapošljavanja. Pored toga, poštanske pristupne tačke u ruralnim i zabačenim oblastima mogu da obezbede važnu infrastrukturnu mrežu za pristup novim uslugama elektronskih komunikacija.

(20) Razvoj u srodnim tržištima komunikacija je doneo različit uticaj u različitim regionima unutar Zajednice i različitim segmentima stanovništva, kao i na korišćenje poštanskih usluga. Potrebno je održavati teritorijalnu i socijalnu koheziju, a uzimajući u obzir da Države članice mogu da prilagode neke specifične karakteristike usluga u cilju zadovoljenja lokalne potražnje, primenjujući načelo fleksibilnosti predviđeno Direktivom 97/67/EC, svrsishodno je da se univerzalna usluga i

traženi kvalitet vezan za nju, naveden u Direktivi 97/67/EC, održe u celini. U skladu sa postojećom praksom, adekvatno je da se naglasi da Države članice treba da obezbeduju prijem i dostavu pošiljaka samo radnim danima koji, prema državnim propisima, nisu definisani kao državni praznici. Da bi se obezbedilo da otvaranje tržišta i dalje donosi korist svim korisnicima, posebno potrošačima i malim i srednjim preduzećima, Države članice treba da prate i nadgledaju razvoj tržišta, preduzimajući odgovarajuće regulatorne mere, u skladu sa Direktivom 97/67/EC, koje omogućavaju da dostupnost poštanskih usluga i dalje odgovara potrebama korisnika, obezbeđujući, tamo gde je prikladno, minimalni broj usluga u istoj pristupnoj tački i, posebno, odgovarajuću gustinu pristupnih tačaka poštanskim uslugama u ruralnim i zabačenim oblastima.

(21) Univerzalnom uslugom je, u načelu, zagarantovan jedan prijem i jedna dostava na kućnu adresu ili u prostorije svakog fizičkog ili pravnog lica, svakog radnog dana, čak i u zabačenim ili slabo naseljenim oblastima.

(22) Pružanje poštanskih usluga visokog kvaliteta značajno doprinosi ostvarivanju cilja socijalne i teritorijalne kohezije. Elektronska trgovina, posebno, nudi nove prilike zabačenim i slabo naseljenim oblastima da učestvuju u ekonomskom životu, za čije dobro funkcionisanje pružanje kvalitetnih poštanskih usluga predstavlja važan preduslov.

(23) Direktiva 97/67/EC je ustanovila prioritet za pružanje univerzalne usluge putem imenovanja davalaca univerzalne usluge. Države članice mogu da zahtevaju da se univerzalna usluga pruža na celoj teritoriji države. Veća konkurencija i izbor podrazumevaju da Državama članicama treba dati dodatnu fleksibilnost u određivanju najefikasnijeg i najprikladnijeg mehanizma kojim se može garantovati dostupnost univerzalne usluge, uz poštovanje načela objektivnosti, transparentnosti, nediskriminacije, proporcionalnosti i minimalnog stepena narušavanja tržišta, kako bi se obezbedilo slobodno pružanje poštanskih usluga na unutrašnjem tržištu. Države članice mogu da primene jedno rešenje ili kombinaciju sledećih rešenja: pružanje univerzalne usluge prema tržišnim zakonima, imenovanje jednog ili više preduzeća koje treba da pruža različite elemente univerzalne usluge ili da pokriva različite delove teritorije i javnu nabavku usluga.

U slučaju da Država članica odluči da imenuje jedno ili više preduzeća za pružanje univerzalne usluge, ili za pružanje različitih komponenti

univerzalne usluge, kod davalaca univerzalne usluge se mora obezbediti transparentna i proporcionalna obaveza primene traženog kvaliteta univerzalne usluge. Tamo gde Država članica imenuje više od jednog preduzeća, potrebno je da obezbedi da ne dolazi do preklapanja u obavezama pružanja univerzalne usluge.

(24) Važno je da korisnici budu u potpunosti informisani o univerzalnoj usluzi koja se pruža, kao i da davaoci poštanskih usluga budu informisani o pravima i obavezama davaoca/davalaca univerzalne usluge. Države članice treba da obezbede da korisnici uvek budu u celosti informisani o karakteristikama i dostupnosti pojedinačnih usluga koje se pružaju. Države članice treba da obezbede dostupnost svih ovih informacija. Međutim, uputno je da se, u skladu sa pojačanim stepenom fleksibilnosti dodeljenim Državama članicama, obezbedi pružanje univerzalne usluge i na druge načine osim putem imenovanja davaoca/davalaca univerzalne usluge. Na ovaj način se Državama članicama ostavlja slobodan prostor da odluče na koji način će ove informacije postati dostupne javnosti.

(25) U svetlu sprovedenih istraživanja, i sa ciljem ostvarivanja punog potencijala unutrašnjeg tržišta za sektor poštanskih usluga, svrsishodno je da se okonča upotreba rezervisane oblasti i specijalnih prava kao sredstva kojim se obezbeđuje finansiranje univerzalne usluge.

(26) Za neke Države članice, spoljno finansiranje zaostalih neto troškova univerzalne usluge može i dalje biti neophodno. Stoga je uputno da se eksplicitno objasne moguće alternative, u cilju obezbeđivanja finansiranja univerzalne usluge, u meri u kojoj je potrebno i na odgovarajući način opravdano, pri čemu se Državama članicama prepušta izbor mehanizama finansiranja koji će biti korišćeni. Ove alternative obuhvataju primenu postupka javne nabavke, koja, kako je predviđeno u Direktivama o javnim nabavkama, uključuje licitacijsko nadmetanje ili postupak pogađanja, uz objavljivanje izveštaja o pogodbi ili bez ovog izveštaja i, gde god obaveza pružanja univerzalne usluge za sobom povlači neto troškove univerzalne usluge koji su neopravdan teret za imenovanog davaoca univerzalne usluge, transparentnu javnu naknadu i podelu troškova između davalaca usluge i/ili korisnika, putem doprinosa kompenzacionom fondu. Države članice mogu da koriste druge vidove finansiranja dozvoljene zakonom Zajednice, kao što je odlučivanje o tome da se, tamo gde je i ako je potrebno, profitom od ostalih aktivnosti koje obavljaju davaoci univerzalne usluge van područja

univerzalne usluge, delimično ili u celini pokrivaju neto troškovi univerzalne usluge, pod uslovom da je ovo u skladu sa Sporazumom. Ne dovodeći u pitanje obavezu Država članica da podržavaju propise proistekle iz Sporazuma po pitanju pružanja novčane pomoći državama, uključujući posebne zahteve vezane za obaveštavanje u ovom kontekstu, Države članice mogu da obaveste Komisiju o mehanizmima finansiranja korišćenim za pokrivanje svih neto troškova univerzalne usluge, koji treba da budu prikazani u redovnim izveštajima koje bi, po primeni Direktive 97/67/EC, Komisija trebalo da podnese Evropskom Parlamentu i Savetu.

(27) Od davalaca poštanske usluge se može tražiti da učestvuju u finansiranju univerzalne usluge tamo gde postoji kompenzacioni fond. Da bi se utvrdilo od kojih preduzeća može da se traži doprinos kompenzacionom fondu, Države članice treba da razmotre da li se usluge koje pružaju ova preduzeća mogu, iz perspektive korisnika, podvesti pod usluge iz područja univerzalnih usluga, budući da se čini da su ove usluge u potrebnoj i dovoljnoj meri zamenjive univerzalnom uslugom, uzimajući u obzir karakteristike usluga, uključujući svojstvo dodate vrednosti, kao i namensku upotrebu i obračunavanje cena. Ove usluge ne moraju obavezno da pokriju sve karakteristike univerzalne usluge, kao što su dnevna dostava ili potpuna pokrivenost nacionalne teritorije.

(28) Da bi, pri određivanju stepena učešća ovih preduzeća u finansiranju troškova pružanja univerzalne usluge, Države članice delovale u skladu sa načelom proporcionalnosti, potrebno je da koriste transparentne i nediskriminatorne kriterijume, kao što je udeo ovih preduzeća u aktivnostima koje spadaju u domen univerzalne usluge u datoj Državi članici. Države članice mogu da traže od davalaca koji su obavezni da izdvajaju sredstva za kompenzacioni fond, da uvedu odgovarajuće razdvajanje računa, kako bi se obezbedilo što bolje funkcionisanje fonda.

(29) Načela transparentnosti, nediskriminacije i proporcionalnosti, kako je propisano važećom Direktivom 97/67/EC, treba da se i dalje primenjuju na sve mehanizme finansiranja, a svaka odluka iz ove oblasti treba da se zasniva na transparentnim, objektivnim i proverljivim kriterijumima. Posebno, neto troškovi univerzalne usluge treba da se izračunavaju, pod nadzorom državnog regulatornog tela, kao razlika neto troškova imenovanog davaoca univerzalne usluge kada ispunjava obavezu pružanja univerzalne usluge i kada obavlja aktivnosti koje ne uključuju ovu obavezu. Pri

obračunu treba voditi računa o svim ostalim relevantnim elementima, uključujući svaki tržišni prihod koji pripada davaocu poštanskih usluga određenom da pruža univerzalnu uslugu, na ime ostvarivanja prava na razumnu dobit i olakšice za isplativost troškova.

(30) U slučajevima kada Države članice odluče da, na teritoriji svoje države, učine dodatne ili dopunske usluge dostupnim javnosti, osim usluga koje se odnose na obavezu pružanja univerzalne usluge, kako je definisano u ovoj Direktivi, kao što su isplata penzija i poštanskih uputnica u ruralnim oblastima, na ove usluge ne treba primenjivati nikakve mehanizme naknade zasnovane na učešću pojedinačnih preduzeća. Tamo gde je svrsishodno, Države članice mogu da odobre finansiranje ovih dodatnih ili dopunskih usluga, u skladu sa propisima Sporazuma koji se odnose na državnu pomoć. Osim kada je reč o davaocu/davaocima univerzalne usluge, ovlašćenja ne potpadaju pod obavezu pružanja ovih dodatnih usluga.

(31) Uputno je da se Državama članicama koje su Evropskoj Uniji pristupile nakon stupanja na snagu Direktive 2002/39/EC Evropskog Parlamenta i Saveta od 10. juna 2002., kojim se menja Direktiva 97/67/EC u pogledu daljeg otvaranja prema konkurenciji na tržištu poštanskih usluga Zajednice⁷, a koje su možda bile suočene sa posebnim teškoćama vezanim za brzo prilagođavanje svojih poštanskih tržišta, budući da su procese svojih poštanskih reformi započele kasnije, i nekim Državama članicama sa malim brojem stanovnika i male geografske površine ili posebno nezgodne topografije sa velikim brojem ostrva, što zahteva poseban režim pružanja poštanskih usluga, omogućiti da odlože primenu ove Direktive na određeni vremenski period, kako bi i dalje mogle da rezervišu usluge za svoje/svog davaoce/davaoca univerzalne usluge, o čemu treba da obaveste Komisiju. Uzimajući u obzir izuzetnost primene ove mogućnosti, takođe je svrsishodno da se, u okviru ovog određenog vremenskog perioda i za određeni broj usluga, Državama članicama koje su u potpunosti otvorile svoja tržišta i time sprečile širenje monopolskog ponašanja iz drugih Država članica, dozvoli da posluju na sopstvenoj teritoriji.

(32) Komisija treba da obezbedi pomoć Državama članicama po pitanju različitih aspekata implementacije ove Direktive, uključujući i obračun svih neto troškova. Pored ovoga, saradnja između državnih regulatornih tela u sprovođenju daljih ispitivanja i upoređivanja karakteristika, kao i

davanju smernica u ovoj oblasti trebalo bi da doprinese ujednačenoj primeni ove Direktive.

(33) Državama članicama treba da bude omogućeno da koriste opšte dozvole i pojedinačne licence kada god je to opravdano i srazmerno željenom cilju. Međutim, kako je istaknuto u Trećem izveštaju o primeni Direktive 97/67/EC, dalja harmonizacija uslova koji mogu biti uvedeni je neophodna u cilju smanjenja nepotrebnih smetnji pružanju usluga na unutrašnjem tržištu. U tom kontekstu, Države članice mogu, na primer, da dozvole davaocima poštanskih usluga da biraju između obaveze pružanja usluge, ili finansijskog učešća u troškovima ove usluge koju pruža drugi davalac usluge, ali više ne treba da im bude dozvoljeno da istovremeno nameću zahtev za učešćem u zajedničkom mehanizmu i obavezi univerzalne usluge ili kvaliteta čija je namena da služi istoj svrsi. Takođe je uputno da se objasni da neke od odredbi o dodeljivanju opštih dozvola i licenci ne bi trebalo da se odnose na imenovane davaoce univerzalne usluge.

(34) U okruženju gde više poštanskih preduzeća pruža usluge iz oblasti univerzalne usluge, uputno je da se od svih Država članica traži da procene da li neki elementi poštanske infrastrukture ili izvesne usluge koje inače pružaju davaoci univerzalne usluge treba da budu dostupni drugim operatorima koji pružaju slične usluge, u cilju širenja efikasne konkurencije, i/ili zaštite svih korisnika obezbeđivanjem sveukupnog kvaliteta poštanske usluge. Tamo gde, u okviru regionalne poštanske mreže, postoji nekoliko davalaca univerzalne usluge, Država članice takođe treba da procene, i gde je neophodno, da obezbede njihovu međusobnu saradnju u cilju uklanjanja prepreka u brzom transportu poštanskih pošiljaka. Budući da se pravni i tržišni položaj ovih elemenata ili usluga razlikuje među Državama članicama, uputno je da se od Država članica samo zatraži usvajanje upućene odluke o potrebi, obimu i izboru regulatornog instrumenta, uključujući, tamo gde je pogodno, deobu troškova. Ova odredba ne dovodi u pitanje pravo Država članica da usvajaju mere kojima se omogućava pristup poštanskoj mreži, prema načelima transparentnosti i nediskriminacije.

(35) Države članice treba da obezbede da davaoci poštanske usluge, pri obradi ličnih podataka, u skladu sa Direktivom 97/67/EC, primenjuju državne propise i propise Zajednice o zaštiti ličnih podataka, posebno one ustanovljene Direktivom 95/46/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 24. oktobra 1995., o zaštiti pojedinaca u vezi sa

⁷ OJ L 176, 5.7.2002, str. 21.

obradom ličnih podataka kao i slobodnom kretanju tih podataka.⁸

(36) Propisi ove Direktive nemaju prava korišćenja na sudu u odnosu na državne propise, koji propisuju uslove eksproprijacije u cilju organizacije pružanja univerzalne poštanske usluge.

(37) Imajući u vidu važnost poštanskih usluga za slepe osobe i osobe sa delimično oštećenim vidom, adekvatno je potvrditi da otvaranje tržišta ne treba da spreči da davaocima (davaoci) univerzalne usluge nastave sa pružanjem pojedinih besplatnih usluga slepim osobama i osobama sa delimično oštećenim vidom, uvedenih od strane Država članica u skladu sa važećim međunarodnim obavezama.

(38) U izrazito konkurentnoj sredini važno je, kako u cilju finansijske ravnoteže univerzalne usluge, tako i u cilju ograničenja distorzije tržišta, da se odstupi od principa da cene diktiraju normalne tržišne uslove samo da bi se zaštitili javni interesi. Ovaj cilj se mora postići tako što će se Državama članicama omogućiti da nastave sa održavanjem jedinstvenih cena za pošiljke koje imaju jednu tarifu što predstavlja uslugu koju korisnici najviše koriste, kao i mala i srednja preduzeća. Takođe, Države članice mogu zadržati jedinstvene cene za neke druge pošiljke kao što su, na primer dnevne novine i knjige, kako bi se zaštitili javni interesi kao što je pristup kulturi, obezbeđivanje učešća u demokratskom društvu (sloboda štampe) ili regionalna i društvena kohezija.

(39) Radi pružanja usluga svim korisnicima, uključujući poslovanja, pošiljaoci pošiljki u velikom broju i konsolidatori pošiljaka raznih korisnika, davaoci univerzalne usluge mogu imati veću fleksibilnost cena u skladu sa principom orijentacije cena. Formiranjem cena moraju se uzeti u obzir izbegnuti troškovi tako što će se porediti sa standardnom uslugom koja pokriva čitav niz karakteristika koje se nude u cilju prijema, sortiranja, transporta i distribucije pojedinačnih poštanskih pošiljaka.

(40) Imajući u vidu državne specifičnosti u regulisanju uslova prema kojima zvanični pružalac univerzalne usluge mora da deluje u izrazito konkurentnoj sredini, Državama članicama treba ostaviti slobodu da odluče kako da najbolje kontrolišu unakrsne subvencije.

(41) Imajući u vidu prelaz ka izrazito konkurentnom tržištu, i kako bi se sprečile unakrsne subvencije od suparničke konkurencije, treba nastaviti sa zahtevom od Država članica da i dalje nameću obavezu davaocima univerzalne usluge da vode odvojene i transparentne račune što podleže neophodnim promenama.

Ova obaveza treba da obezbedi državnim regulatornim organima, konkurentnim organima i Komisiji informacije neophodne za usvajanje odluka u vezi sa univerzalnom uslugom u cilju sprovođenja fer uslova na tržištu dok konkurencija ne postane efikasna.

Vođenje odvojenih i transparentnih računa, Državama članicama i njihovim državnim regulatornim organima pruža informacije sa dovoljno detalja u vezi sa sledećim:

- usvajanje odluka u vezi sa univerzalnom uslugom,
- korišćenje informacija kao inputa pri utvrđivanju da li nametnuta obaveza o univerzalnoj usluzi utiče na neto cenu i predstavlja nepotrebno finansijsko opterećenje za davaoca univerzalne usluge,
- obezbeđivanje da cene koje se odnose na univerzalnu uslugu, budu u skladu sa načelima o formiranju cena utvrđenim ovom Direktivom,
- obezbeđivanje saglasnosti sa načelima o formiranju završnih troškova koji su utvrđeni ovom Direktivom; i,
- sprovođenje fer uslova na tržištu dok konkurencija ne postane efektivna.

(42) U skladu sa postojećim pravilima iz drugih oblasti usluga i sa ciljem da se poveća zaštita korisnika potrebno je proširiti primenu minimalnih načela u vezi sa procedurom žalbi, mimo davaoca univerzalne usluge. U cilju povećanja efikasnosti rešavanja žalbi potrebno je podstaknuti primenu rešavanja žalbi van suda kao što je dato u Preporuci komisije 98/257/EC od 30.marta 1998. u vezi sa principima koje primenjuju organi odgovorni za vansudsko rešavanje sporova, i Preporuci

⁸ OJ L 281, 23.11.1995. 31.Direktiva izmenjena Propisom (EC) br. 1882/2003.

komisije 2001/310/EC od 4. aprila 2001. u vezi sa načelom vansudskih organa uključenih u koncenzualno rešavanje sporova kursora.⁹ Takođe, u interesu korisnika treba poboljšati inter-operabilnost između operatora kao posledicu pristupa određenim elementima infrastrukture i usluga i zahtevati saradnju državnih regulatornih organa i organa zaduženih za zaštitu korisnika.

Kako bi se zaštitili interesi korisnika u slučaju krađe, gubitka ili oštećenja poštanske pošiljke, Države članice uvode, tamo gde je to opravdano, sistem refundacije i/ili nadoknade.

(43) Direktiva 97/67/EC kaže da treba usvojiti određene mere u skladu sa Odlukom saveta 1999/468/EC od 28. juna 1999., u kojoj su izloženi postupci za izvršavanje implementacije, o čemu je odlučila Komisija¹⁰

(44) Odluka 1999/468/EC izmenjena je Odlukom 2006/512/EC, čime je uveden regulatorni postupak uz temeljno ispitivanje usvajanja opštih mera ustanovljenih da bi se izmenili nebitni elementi osnovnog dokumenta u skladu sa procedurom iz Člana 251 Sporazuma, između ostalog, brisanjem nekih od tih elemenata ili izmenom novih nebitnih elemenata u dokumentu.

(45) Posebno, Komisija treba biti ovlašćena da usvoji mere u vezi sa uspostavljanjem standarda kvaliteta usluge u odnosu na tehnički standard ili razvoj tržišta, kao i postavljanje standardizovanih uslova nezavisne kontrole učinka od strane spoljnih organa. Imajući u vidu da su to opšte mere i da su donete kako bi se izmenili nebitni elementi Direktive 97/67/EC, između ostalog, izmenom novih nebitnih elemenata, moraju biti usvojene u skladu sa regulatornom procedurom uz temeljno ispitivanje, propisano Članom 5a Odluke 1999/468/EC.

(46) Komisija koja pomaže Komisiji u skladu sa Direktivom 97/67/EC, mora da sledi razvoj u pružanju univerzalne usluge kod Država članica.

(47) Uloga državnih regulatornih organa po svemu sudeći ostaje ključna, posebno kod onih Država članica gde prelaz ka konkurenciji još nije završen. U skladu sa principom odvajanja regulatornih i operativnih funkcija, Države članice garantuju nezavisnost državnih regulatornih organa time obezbeđujući celovitost njihovih odluka. Ovaj zahtev za nezavisnošću je bez prava korišćenja na sudu u odnosu na autonomiju institucija i ustavne obaveze Država članica, kao i u odnosu na princip neutralnosti u vezi sa propisima Država članica kojim se upravlja sistemom vlasništva nad imovinom, iznetim u Članu 295 Sporazuma. Državnim regulatornim organima treba obezbediti sve potrebne izvore u smislu kadra, ekspertize i finansijskih sredstava u cilju izvršavanja njihovih zadataka.

(48) Zbog čestog učestvovanja raznih državnih organa u izvršavanju regulatornih funkcija, potrebno je uvesti transparentnost pri raspodeli zadataka i tražiti da različiti relevantni organi odgovorni za upravljanje sektorom, primenu pravila konkurencije i rešavanje zahteva korisnika, saraduju kako bi se obezbedilo uspešno ostvarivanje njihovih zadataka.

(49) Svaka strana koja je predmet odluke državnog regulatornog organa ima pravo da se žali organu koji je nezavistan od tog organa. Taj organ može biti sud. Postupak žalbe je bez prava korišćenja na sudu, prema podeli nadležnosti unutar državnih pravosudnih sistema, i u odnosu na prava pravnih ili fizičkih lica u skladu sa državnim zakonima. Čekajući na zaključke ovih postupaka postoji potreba da se obezbedi privremena važnost odluka državnih regulatornih organa kako bi se garantovale pravna sigurnost i bezbednost tržišta.

(50) Državni regulatorni organi treba, gde je potrebno, da saraduju sa ostalim regulatornim organima Država članica i Komisijom na sprovođenju njihovih zadataka u skladu sa Direktivom 97/67/EC. Ovim bi se promovisao razvoj domaćeg tržišta za poštanske usluge i pomoglo da se kod svih Država članica obezbedi kontinuirana primena propisa izloženih u Direktivi, posebno u oblastima gde državni zakon obuhvata zakon o Zajednici, čime se državnim regulatornim organima daje diskreciono pravo primenjivanja važećih propisa. Ova saradnja, između ostalog, može se odvijati unutar Komisije koja pomaže

⁹ OJ L 109, 19.4.2001. strana 56.

¹⁰ OJ L 184, 17.7.1999. strana 23. Odluka izmenjena Odlukom 2006/512/EC (O) L 200. 22.7.2006. strana 11).

Komisiji u skladu sa Direktivom, ili u okviru grupe koja se sastoji od evropskih regulatora. Države članice treba da odluče koji organi su državni regulatorni organi u svrhu ove Direktive.

(51) Državni regulatorni organi treba da prikupe informacije od učesnika na tržištu kako bi uspešno obavili zadatke. Zahtevi za informacijama moraju biti proporcionalni i ne treba da predstavljaju veliki teret onima koji potražuju informacije. Takođe, ove informacije treba da prikupi Komisija kako bi ispunila svoje obaveze u skladu sa zakonom o Zajednici. Primalac informacija mora da obezbedi poverljivost informacija u skladu sa važećim pravilima.

(52) Kako bi se Evropski parlament i Savet dalje informisali o razvoju na unutrašnjem tržištu poštanskih usluga, Komisija treba redovno da podnosi izveštaje onim institucijama koje su određene Direktivom 97/67/EC.

(53) Direktiva ne utiče na zakon o radu, to jest na pravne i ugovorne propise o uslovima zapošljavanja i radnim uslovima, propise o zdravlju i bezbednosti na poslu i odnosima među radnicima i zaposlenima, koje Države članice primenjuju u skladu sa državnim zakonom koji je saglasan Zakonu zajednice. Takođe, Direktiva se ne odnosi na zakon o društvenoj bezbednosti Država članica. Tamo gde je potrebno, Države članice u svojim propisima mogu razmotriti uslove rada u skladu sa principima transparentnosti i proporcionalnosti.

(54) Države članice mora da osiguraju da se obezbede dovoljne pristupne tačke koje odgovaraju potrebama korisnika u ruralnim i slabo naseljenim oblastima. Države članice mora da obezbede adekvatnu gustinu pristupnih tačaka u ovim oblastima kako bi ispunile obavezu o pružanju univerzalne usluge.

(55) Kako bi se održao okvir upravljanja poštanskim sektorom, datum isticanja važnosti Direktive 97/67/EC treba biti izbrisan. Propisi koji nisu izmenjeni ovom Direktivom nastavljaju da važe. Usluge koje Države članice nameravaju da zadrže u periodu

implementacije su usluge utvrđene direktivom 97/67/EC.

(56) S obzirom da ciljevi ove Direktive, koji se navodno ostvaruju na unutrašnjem tržištu Zajednice poštanskih usluga čime se obezbeđuje zajednički nivo univerzalnih usluga za sve korisnike i postavljaju usklađeni principi upravljanja poštanskim uslugama, ne mogu biti u potpunosti ostvareni od strane Država članica, i prema tome imajući u vidu srazmernost i uticaj, mogu biti bolje ostvareni na nivou Zajednice, Zajednica treba da usvoji mere u skladu sa principima davanja prava manjoj grupi što je utvrđeno Članom 5 Sporazuma. U skladu sa principom proporcionalnosti utvrđenim Članom 5 ova Direktiva pokriva mere potrebne za ostvarivanje pomenutih ciljeva.

(57) U skladu sa tim Direktiva 97/67/EC mora biti izmenjena.

(58) Ova Direktiva je u skladu sa drugim dokumentima o poštanskim uslugama. U slučaju neslaganja propisa ove Direktive i propisa iz drugog dokumenta Zajednice, posebno Direktive 2006/123/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 12. decembra 2006. o uslugama na unutrašnjem tržištu, važiće propisi ove Direktive i u potpunosti će se primenjivati u poštanskom sektoru.

(59) Direktiva je bez prava korišćenja u odnosu na primenu propisa Sporazuma o konkurenciji i slobodi pružanja usluga. Ukoliko što mehanizmi za finansiranje univerzalne usluge uključuju pomoć datu od strane Države članice, ili od strane državnih izvora pomoći u bilo kom obliku u okviru značenja Člana 87(1) Sporazuma, ova Direktiva je bez prava korišćenja prema obavezi Država članica da poštuju propise Sporazuma o državnoj pomoći.

(60) U skladu sa tačkom 34 Međuinstitucionalnog ugovora o boljem donošenju zakona¹, Države članice su podstaknute da same za sebe kao i u interesu Zajednice, sastave tabele, koje što je moguće više prikazuju korelaciju između ove Direktive i mera transpozicije i učine ih javnim.

USVOJENA JE OVA DIREKTIVA :

Član 1

Direktiva 97/67/EC se ovim zamenjuje sledećim tekstem:

1. Član 1 zamenjuje se sledećim tekstem:

Član 1

Direktiva propisuje zajedničke propise koji se tiču sledećeg:

- uslova o rukovođenju pružanja poštanskih usluga,
- pružanja univerzalne poštanske usluge u okviru Zajednice,
- finansiranja univerzalnih usluga prema uslovima koji garantuju stalno pružanje usluga,
- propisa o cenama i transparentnosti u cilju pružanja univerzalne usluge,
- uspostavljanja standarda kvaliteta pružanja univerzalne usluge i formiranja sistema koji bi bio saglasan ovim standardima,
- usklađivanja tehničkih standarda,
- formiranja nezavisnih državnih regulatornih organa;

2. Član 2 zamenjuje se sledećim tekstem:

(a) tačka 1 zamenjuje se sledećim tekstem:

'1. poštanske usluge: usluge koje se odnose na prijem, sortiranje, transport i distribuciju poštanskih usluga;'

(b) ubacuje se sledeća tačka:

'1a. pružalac poštanske usluge: podrazumeva da pruža jednu ili više poštanskih usluga;'

c) u tački 2 reči "javna poštanska mreža" zamenjuju se rečima "poštanska mreža";

(d) tačka 3 zamenjuje se sledećim tekstem:

'3 pristupne tačke: fizički objekti zajedno sa poštanskim sandučićima namenjenih za javnu upotrebu, bilo da se nalaze na javnom autoputu, ili u prostorijama pružaoca poštanske usluge pri čemu poštanske pošiljke mogu biti poslate od strane pošiljaoca putem poštanske mreže;'

e) tačka 4 zamenjuje se sledećim tekstem:

'4 Prijem: operacija prijema poštanskih pošiljaka od strane davaoca poštanske usluge;'

(f) tačka 6 zamenjuje se sledećim tekstem:

'6. Poštanska pošiljka: pošiljka adresovana u konačnom obliku, koju treba da sprovede davalac poštanske usluge. Pored korespondentnih pošiljaka, takve pošiljke takođe uključuju knjige, kataloge, dnevne novine, periodične časopise i poštanske pakete koji sadrže robu sa ili bez komercijalne vrednosti.

(g) tačka 8 se briše;

(h) tačka 12 se briše;

(i) tačka 13 zamenjuje se sledećim tekstem:

'1.3. davalac univerzalne usluge: javni ili privatni davalac poštanske usluge koji pruža univerzalnu poštansku uslugu ili njene delove unutar Države članice, potvrđen od strane Komisije u skladu sa Članom 4;'

(j) tačka 14 zamenjuje se sledećim tekstem:

'14 Dozvole: svako odobrenje kojim se preciziraju prava i obaveze karakteristične za

poštanski sektor kao i poduhvati kojima se obezbeđuju poštanske usluge, i tamo gde važi, formiranje i/ili rad poštanskih mreža za pružanje ovih usluga, u formi opšte dozvole ili pojedinačne dozvole što je dole definisano:

- "opšta dozvola": dozvola, bilo da je doneta u skladu sa opštim zakonom ili kao "posebna licenca", bez obzira da li takav propis zahteva ozvaničavanje i potvrdu, pri čemu konkretni davalac poštanske usluge ne mora da podnese eksplicitnu odluku donetu od strane državnog regulatornog organa pre nego što počne da ostvaruje prava koja su dozvolom zagarantovana,
- "individualna licenca": dozvola koju izdaje državni regulatorni organ kojim se davaocu poštanske usluge daju određena prava, ili se odnosi na posebne obaveze kao deo opšte dozvole, tamo gde je važeća, pri čemu davalac poštanske usluge nema prava da ispunjava pomenuta prava dok o tome ne donese odluku državnog regulatorni organ;";

(k) tačka 17 zamenjuje se sledećim tekstom:

'17. Korisnik: svako fizičko ili pravno lice koje ima koristi od pružanja poštanske usluge kao pošiljalac ili primalac;';

(l) tačka 19 zamenjuje se sledećim tekstom:

'19. Suštinski zahtevi: opšti neekonomski razlozi koji mogu da navedu Državu članicu da nametne uslove u pružanju poštanskih usluga. Ovi razlozi su poverljivost prepiske, bezbednost mreže posebno imajući u vidu transport opasne robe, uslovi zapošljavanja, nacrti društvene bezbednosti propisani zakonom, propis ili administrativni propis i/ili zajednički ugovor zaključen između državnih društvenih partnera u skladu sa državnim zakonom i zakonom Zajednice, i tamo gde je to odobreno, zaštita podataka, zaštita sredine i regionalno planiranje. Zaštita podataka može obuhvatati zaštitu ličnih podataka, poverljivost prenetih ili sačuvanih informacija i zaštitu privatnosti;';

(m) dodaje se sledeća tačka:

'20. Usluge koje se pružaju po ceni pojedinačne pošiljke: poštanske usluge čija je cena utvrđena

opštim uslovima davaoca (davalaca) univerzalne usluge za pojedinačne poštanske pošiljke.';

3. Član 3 zamenjuje se sledećim tekstom:

(a) prvi podpasus paragrafa 3 zamenjuje se sledećim tekstom:

'3. Države članice mora da preuzmu korake kako bi se osiguralo da univerzalna usluga bude zagarantovana pet radnih dana nedeljno, osim u izuzetnim okolnostima ili geografskim uslovima, i minimalno obuhvata:

- jedan prijem,
- svaku kućnu isporuku ili dostavu u prostorijama svakog fizičkog ili pravnog lica ili, derogaciju prema uslovima pod diskrecijom državnog regulatornog organa, jednu isporuku adekvatnim instalacijama.';

(b) paragraf 5 zamenjuje se sledećim tekstom:

'5. Državni regulatorni organi mogu da povećaju limit dozvoljene težine paketa pri pružanju univerzalne usluge, do težine koja ne prelazi 20 kilograma i može uključivati poseban postupak dostave poštanskih paketa vrata do-vrata.

Bez obzira na limit težine poštanskih paketa pri pružanju univerzalne usluge, utvrđen od strane određene Države članice, Države članice obezbeđuju da poštanski paketi primljeni od drugih Država članica sa težinom do 20 kilograma budu isporučeni na njihovoj teritoriji.';

(c) paragraf 6 zamenjuje se sledećim tekstom:

'6. Minimalne i maksimalne dimenzije datih poštanskih pošiljaka su one izložene u važećim propisima usvojenih od strane Svetskog poštanskog saveza.';

4. Član 4 zamenjuje se sledećim tekstom:

"Član 4

1. Svaka Država članica obezbeđuje da pružanje univerzalne usluge bude zagarantovano i obaveštava Komisiju o preduzetim koracima za ispunjenje ove obaveze. Države članice obaveštavaju Komitet iz Člana 21 o ustanovljenim merama kako bi obezbedile pružanje univerzalne usluge.

2. Države članice mogu da imenuju jedno ili više preduzeća kao davaoce univerzalne usluge da bi pokrili celu teritoriju države. Države članice mogu da imenuju različita preduzeća koja treba da pružaju različite elemente univerzalne usluge i/ili da pokrivaju različite delove teritorije države. Nakon toga, u skladu sa zakonom Zajednice, treba da utvrde obaveze i prava koja su im preneti i da ih objave. Države članice treba da preduzmu mere kojima se obezbeđuje da se univerzalne usluge zasnivaju na načelima transparentnosti, nediskriminacije i proporcionalnosti, u skladu sa uslovima u kojima se nalaze, čime se obezbeđuje kontinuitet pružanja univerzalne usluge, posebno imajući u vidu važnu ulogu koju ima u socijalnoj i teritorijalnoj kohezije.

Države članice obaveštavaju Komisiju o identitetu davaoca/davalaca univerzalne usluge. Imenovanje davaoca univerzalne usluge podleže periodičnoj reviziji prema uslovima i načelima koja su postavljena u ovom članu. Kako god, Države članice obezbeđuju da ovo imenovanje traje dovoljno dug period za prihod od investicija.";

5. paragraf 2 Člana 5 zamenjuje se sledećim tekstom:

"2. Odredbe u paragrafu 1 ne sprečavaju mere koje preduzimaju Države članice u skladu sa zahtevima koji se odnose na javni interes definisan u Sporazumu, a posebno u Članovima 30 i 46 Sporazuma, što se tiče, između ostalog, i javnog morala, javne bezbednosti uključujući i kriminalističke istrage i javnu politiku.";

6. Član 6 zamenjuje se sledećim tekstom:

"Član 6

Države članice treba da preduzmu sledeće korake da obezbede da korisnici i davaoci univerzalne usluge redovno dobijaju dovoljno detaljne i ažurirane podatke od davalaca univerzalne usluge

po pitanju određenih karakteristika univerzalne usluge koju su ponudili, s posebnim osvrtom na opšte uslove dostupnosti ovih usluga kao i cena i nivoa standarda kvaliteta. Ovi podaci se objavljuju na odgovarajući način.

Države članice obaveštavaju Komisiju o tome kako podatke, koje treba da objave u skladu sa prvim paragrafom, treba učiniti dostupnim.

7. naslov 3. poglavlja zamenjuje se sledećim:

"Finansiranje univerzalnih usluga";

8. Član 7 zamenjuje se sledećim tekstom:

"Član 7

1. Države članice ne daju niti održavaju na snazi eskuzivna ili specijalna prava za ustanovljavanje i pružanje poštanskih usluga. Države članice mogu da finansiraju pružanje univerzalnih usluga u skladu sa jednim ili više načina navedenih u paragrafima 2, 3 i 4 ili u skladu sa bilo kojim drugim sredstvima koja su uskladiva sa Sporazumom.

2. Države članice mogu da osiguraju pružanje univerzalnih usluga obezbeđujući takve usluge u skladu sa primenljivim pravilima i propisima o javnim nabavkama uključujući, kako je predviđeno u Direktivi 2004/17/EC Evropskog Parlamenta i Saveta od 31. marta 2004 koja koordiniše procedure nabavke kod pravnih lica koja operišu u sferi vode, energije, transporta i poštanskih usluga (*), licitacijsko nadmetanje ili postupak pogađanja sa ili bez objavljivanja izveštaja o pogodbi.

3. Tamo gde Država članica odluči da obaveze univerzalne usluge, kao što je predviđeno u ovoj Direktivi, podrazumevaju neto trošak, izračunat imajući u vidu Aneks 1, i predstavljaju nepravedan finansijski teret na davaoca/davaoce univerzalne usluge, može uvesti:

(a) mehanizam za kompenzaciju preduzeću/preduzećima iz javnih fondova

(b) mehanizam za podelu neto troška obaveza univerzalne usluge između davalaca usluga i/ili korisnika.

4. Tamo gde se neto trošak deli u skladu sa paragrafom 3 (b), Države članice mogu da osnuju fond za nadoknadu koji mogu da finansiraju davaoci usluga i/ili takse dobijene od korisnika, i u tu svrhu njime upravlja telo nezavisno od korisnika. Države članice mogu da ovlaste davaoce usluga iz člana 9 (2) koji podleže obavezi da finansijski doprinose ovom fondu ili da se pridržavaju obaveza univerzalnih usluga. Obaveze univerzalne usluge davaoca/davalaca univerzalne usluge date u članu 3. mogu se finansirati na ovaj način.

5. Države članice treba da obezbede da se načela transparentnosti, nediskriminacije i proporcionalnosti poštuju prilikom ustanovljivanja fonda za nadoknadu i kada se određuje nivo finansijskih doprinosa pomenutih u paragrafima 3 i 4. Donesene odluke u skladu sa paragrafima 3 i 4 treba da se zasnivaju na objektivnim i proverljivim kriterijumima i da budu javni.

(*) OJ L 134, 30.4.2004, str. 1 Direktive sa izmenama i dopunama prema Direktivi Saveta 2006/97/EC (OJ L 363, 20.12.2006, str. 107).";

9. naslov iz 4. poglavlja zamenjuje se sledećim:

"Uslovi koji rukovode pružanjem poštanskih usluga i pristupom mreži";

10. Član 9 zamenjuje se sledećim tekstom:

"Član 9

1. Za usluge koje ne spadaju u univerzalnu uslugu, Države članice mogu da uvedu opšta ovlašćenja koliko je neophodno da se garantuje u skladu sa osnovnim zahtevima.

2. Za usluge koje spadaju u univerzalnu uslugu, Države članice mogu da uvedu proceduru ovlašćenja, uključujući i individualne dozvole, koliko je neophodno da se garantuje u skladu sa osnovnim zahtevima i da obezbede pružanje univerzalne usluge.

Davanje ovlašćenja može:

- biti podložno obavezama univerzalne usluge,

- ako je neophodno i opravdano, nametnuti zahteve koji se tiču kvaliteta, dostupnosti i obavljanja relevantnih usluga,

- tamo gde je pogodno, da podleže obavezi da se finansijski doprinose mehanizmima podele pomenutih u Članu 7, ako pružanje univerzalne usluge podrazumeva neto trošak i predstavlja nepravedan teret na davaoce univerzalne usluge imenovane u skladu sa Članom 4,

- tamo gde je pogodno, da podleže obavezi da stvori finansijski doprinos za državna regulatorna tela operativnim troškovima koja se odnose na Član 22,

- tamo gde je pogodno, da podleže ili da nameće obavezu za poštovanje uslova rada koje je postavilo državno zakonodavstvo.

Obaveze i zahtevi koji se odnose na prvi uvučeni red i na Član 3 jedino mogu biti nametnute imenovanim davaocima univerzalne usluge.

Osim u slučaju preduzeća koja su imenovana kao davaoci univerzalne usluge u skladu sa Članom 4, ovlašćenja ne mogu:

- da postavljaju brojna ograničenja

- za iste elemente univerzalne usluge ili delove teritorije države, da nametnu obaveze univerzalne usluge i, u isto vreme, da nametnu finansijske doprinose mehanizmu podele,

- da dupliraju uslove koji su primenljivi na preduzeća na osnovu drugog državnog zakonodavstva koji nije sektorski definisan,

- da uvode tehničke uslove i uslove eksploatacije, osim onih koji su neophodni za ispunjenje obaveza ove Direktive.

3. Postupci, obaveze i zahtevi koji su u vezi sa paragrafima 1 i 2 treba da budu transparentni,

dostupni, nediskriminatorni, proporcionalni, precizni i jasni, da su objavljeni unapred, i da se zasnivaju na objektivnim kriterijumima. Države članice treba da obezbede da razlozi za odbijanje ili za povlačenje ovlašćenja delimično ili u celini budu saopštena podnosiocu zahteva i treba da ustanove postupak žalbe.";

11. paragraf 1 iz Člana 10 zamenjuje se sledećim tekstom:

"1. Evropski Parlament i Savet, u skladu sa predlogom Komisije i na osnovu Članova 47(2), 55 i 95 Sporazuma, treba da usvoje mere neophodne za usaglašavanje procedura pomenutih u Članu 9 koji se odnosi na upravljanje komercijalnim odredbama poštanskih usluga javnosti.";

12. Član 11 zamenjuje se sledećim tekstom:

"Član 11

Evropski Parlament i Savet, u skladu sa predlogom Komisije i na osnovu Članova 47(2), 55 i 95 Sporazuma, treba da usvoje te mere za usaglašavanje jer su neophodne da se obezbedi korisnicima i davaocu/davaocima da imaju pristup poštanskoj mreži u uslovima koji su transparentni i nediskriminacioni.";

13. Umeće se sledeći Član:

"Član 11a

Kad god je neophodno da se zaštite interesi korisnika i/ili da se promoviše konkurentnost, i u svetlu uslova i zakonodavstva države, Države članice obezbeđuju da transparentni, nediskriminatorni uslovi pristupa su dostupni elementima poštanske infrastrukture ili uslugama pruženih u oblasti univerzalne usluge, kao što je sistema poštanskih brojeva, baze podataka adresa, poštanskih sandučića, sandučića za dostavu, podaci o promeni adrese, usluga nadoslanja i vraćanja pošiljke pošiljaocu. Ovo pružanje ne dovodi u pitanje prava Država članica za usvajanje mera da bi obezbedile pristup poštanskoj mreži u transparentnim, proporcionalnim i nediskriminacionim uslovima.";

14. Član 12 zamenjuje se sledećim tekstom:

"Član 12

Države članice treba da preduzmu sledeće korake da bi obezbedile da cenovnik za svaku uslugu koja predstavlja deo univerzalne usluge bude u skladu sa sledećim načelima:

- cene treba da su pristupačne i moraju da budu takve da svi korisnici, nezavisno od geografskog položaja, u svetlu specifičnih uslova države, imaju pristup pruženim uslugama. Države članice mogu da održe ili uvedu pružanje besplatnih poštanskih usluga koje će koristiti osobe koje su slepe ili delimično oštećenim vidom.

- cene treba da se orjentišu po svojim troškovima i da daju olakšice radi efikasnijeg pružanja univerzalne usluge. Kada god je neophodno zbog razloga koji se odnose na javni interes, Države članice mogu da odluče da jedinstvena cena bude primenjena na čitavoj teritoriji njihove države i/ili izvan granica, na usluge koje se pružaju po ceni pojedinačne pošiljke i za ostale poštanske pošiljke,

- primenjivanje jedinstvenog cenovnika ne isključuje pravo davaoca/davalaca univerzalne usluge da zaključe individualne ugovore za cene sa korisnicima,

- cenovnik je transparentan i nediskriminatoran,

- kad god davaoci univerzalne usluge primenjuju specijalne cenovnike, na primer za usluge poslovanja, pošiljaoci pošiljki u velikom broju ili konsolidatori pošiljaka raznih korisnika, Treba da primene načela transparentnosti i nediskriminacije imajući u vidu i cenovnike i udružene uslove. Cenovnici zajedno sa udruženim uslovima, treba da se primenjuju podjednako između različitih trećih strana i između trećih strana i davalaca univerzalne usluge koji pružaju ekvivalentne usluge. Takvi cenovnici takođe treba da budu dostupni korisnicima, naročito individualnim korisnicima i malim i srednjim preduzećima koji šalju poštom u sličnim uslovima.

15. Član 14 se menja kako sledi:

(a) paragrafi 1, 2 i 3 se zamenjuju sledećim:

"1. Države članice preduzimaju neophodne mere da bi obezbedile da se poslovi obračuna davalaca univerzalne usluge obavljaju u skladu sa odredbama ovog Člana.

2. Davaoci univerzalnih usluga treba da u okviru svojih unutrašnjih sistema za obračun vode odvojene račune, kako bi mogla da se napravi jasna razlika između svake usluge i svakog proizvoda koji spadaju u univerzalnu uslugu i usluga i proizvoda koji ne spadaju u ovu uslugu. Ovo odvajanje računa se uzima kao premisa pri izračunavanju neto troškova univerzalne usluge od strane Država članica. Ovi unutrašnji sistemi za obračun treba da funkcionišu na bazi dosledno primenjivanih i objektivno opravdanih obračunskih principa.

3. U okviru sistema za obračun koji se pominju u paragrafu 2, ne dovodeći u pitanje paragraf 4, raspodela troškova se vrši na sledeći način:

(a) troškovi koji se mogu direktno dodeliti određenoj usluzi ili proizvodu, dodeljuju se na taj način;

(b) zajednički troškovi, odnosno troškovi koji se ne mogu direktno dodeliti pojedinačnoj usluzi ili proizvodu, raspodeljuju se na sledeći način:

(i) kada god je moguće, zajednički troškovi se raspodeljuju na bazi direktne analize porekla tih troškova;

(ii) kada direktna analiza nije moguća, kategorije zajedničkih troškova se raspodeljuju na bazi indirektno povezanosti sa drugom kategorijom ili grupom troškova kategorije troškova za koju je direktna dodela ili raspodela moguća; indirektna veza sa bazira na uporedivim strukturama troškova;

(iii) kada se ne iznalaze ni direktne ni indirektno mere za raspodelu troškova, kategorija troškova se dodeljuje na bazi

16. Član 16 menja se kao što sledi:

(a) početni red trećeg paragrafa menja se kako sledi:

'_ Evropski Parlament i Savet u slučaju pružanja preko- graničnih usluga unutar Zajednice (vidi Aneks II). Budeće usaglašavanje ovih standarda sa napretkom

opšteg alokatora koji se izračunava na osnovu proporcije svih troškova dodeljenih ili raspodeljenih direktno ili indirektno, prema svakoj od univerzalnih usluga, sa jedne strane, i prema ostalim uslugama, sa druge strane;

(iv) zajednički troškovi, koji su neophodni za pružanje kako univerzalnih usluga, tako i ne-univerzalnih usluga, raspodeljuju se na odgovarajući način; iste smernice za raspodelu troškova moraju se koristiti za univerzalne, kao i za ne-univerzalne usluge.;

(b) paragraf 8 se zamenjuje sledećim:

'8. Kada data Država članica za pružanje univerzalne usluge nije koristila mehanizam za finansiranje, kako je dozvoljeno Članom 7, i kada je državno regulatorno telo uvereno da nijedan davalac univerzalne usluge u dotičnoj Državi članici ne prima državnu pomoć, u skrivenom ili drugom obliku, kao i da je konkurencija na tržištu u potpunosti efikasna, državno regulatorno telo može da donese odluku o neprimenjivanju odredbi ovog Člana.;

(c) dodaju se sledeći paragrafi:

'9. Međutim, ovaj Član može da se odnosi na davaoca univerzalne usluge koji je imenovan pre konačnog dana Potpunog otvaranja tržišta, pod uslovom da nije imenovan nijedan drugi davalac univerzalne usluge. Državno regulatorno telo unapred obaveštava Komisiju o donošenju svake slične odluke.

10. Države članice mogu da traže od onih davalaca poštanskih usluga koji su u obavezi da svojim sredstvima učestvuju u kompenzacionom fondu, da ustanove odgovarajući sistem odvojenih obračuna, kako bi obezbedili pravilno funkcionisanje fonda.;

tehnike i razvojem tržišta vršiće se u skladu sa regulativnom procedurom uz nadzor koji se odnosi na član 21 (2).;

(b) četvrti paragraf se menja kako sledi:

Nezavistan monitoring izvodi se barem jednom godišnje od strane spoljašnjih tela koja nisu ni u kakvoj vezi sa davaocima univerzalne usluge pod standardizovanim

uslovima kako bi bili specifikovani u skladu sa regulatornom procedurom sa nadzorom koji se odnosi na član 21(2) i biće predmet izveštaja štampanih barem jednom godišnje.';

17. paragrafi 1 i 2 člana 18 menjaju se kako sledi:

'1. U skladu sa članom 16, standardi kvaliteta za preko-granične usluge unutar Zajednice izloženi su u Aneksu II.

2. Kada izuzetne situacije, koje se odnose na infrastrukturu ili geografiju, to zahtevaju, državne regulatorne vlasti mogu odrediti izuzetke od standarda kvaliteta usluga, obezbeđenih u aneksu II. Tamo gde su državne regulatorne vlasti odredile izuzetke na ovaj način, one će pismeno obavestiti komisiju. Komisija će podneti godišnji izveštaj o obaveštenjima primljenim tokom prethodnih 12 meseci Komitetu kako je ukazano u Članu 21, za njegovu informaciju.';

18. Član 19 menja se kako sledi:

'Član 19

1. Države članice obezbeđuju vidljive, jednostavne i jeftine procedure koje su dostupne svim davaocima poštanskih usluga koji posluju sa reklamacijama poštanskih korisnika, naročito u slučajevima gubitka, krađe, oštećenja ili neusaglašenosti sa standardima kvaliteta usluga (uključujući i procedure za otkrivanje čija je odgovornost u slučajevima kada imamo više od jednog operatera) bez predrasuda o odgovarajućim međunarodnim i državnim propisima na šemi naknada.

Države članice usvajaju mere da obezbede procedure koje se odnose na prvi podparagraf koji omogućuje da sporovi budu ispravno i brzo rešeni u skladu sa propisima, koji garantuju sistem refundiranja i/ili nadoknade.

Države članice takođe podstiču razvoj samostalnih van sudskih šema za rešavanje sporova između davaoca poštanskih usluga i korisnika.

2. Bez predrasuda za druge mogućnosti žalbe ili sredstva za naknadu pod državnom ili legislativom Zajednice, Države članice će osigurati da korisnici, deluju individualno ili, gde je dozvoljeno državnim zakonom, zajednički sa organizacijama koje zastupaju interese korisnika i/ili potrošača, koje mogu podneti kompetentnim državnim organima u slučaju kada se korisnici žale na preduzeća za pružanje poštanskih usluga u okviru univerzalne usluge koje nisu bile odgovarajuće razrešene.

U skladu sa Članom 16, Države članice obezbeđuju da davaoci univerzalne usluge i , gde god je to pogodno , preduzeća za pružanje usluga u okviru univerzalne usluge, objave, zajedno sa godišnjim izveštajem o kontroli njihovog izvođenja, informacije o broju žalbi i načinu na koji su razrešene.';

19. Član 21 menja se kako sledi:

'Član 21

1. Komisija ima pomoć od strane Komiteta.

2. Kada se ukazuje na ovaj paragraf u Članovima 5a(1)do 4 i Članu 7 Odluke 1999/468/EC primeniće se, odredbe Člana 8.

20. Član 22 menja se kako sledi:

'Član 22

1. Svaka Zemlja članica određuje jedno ili više nacionalnih regulatornih tela za poštanski sektor koja su pravno odvojena i operativno nezavisna od poštanskih operatera. Države članice zadržavaju vlasništvo ili kontrolu davalaca poštanske usluge obezbediće efikasnu strukturalnu razdvojenost regulatornih funkcija od aktivnosti povezanih sa vlasništvom ili kontrolom.

Države članice informišu Komisiju koja državna regulatorna tela su one odredile da izvedu zadatke nastale iz ove Direktive. One objavljuju zadatke koje treba preduzeti od strane državnih regulatornih tela u lakoj i pristupačnoj formi , naročito gde su ovi zadaci dati za više od jednog tela. Države članice će obezbediti, gde je to pogodno, konsultaciju i saradnju između ovih tela i državnih tela ovlašćenih za implementaciju zakona konkurencije i zakona o zaštiti potrošača po pitanju zajedničkog interesa.

2. Državna regulatorna tela imaju kao poseban zadatak obezbeđivanje usaglašavanja sa obavezama proizašlim iz ove Direktive, naročito uspostavljanjem kontrole i regulatornih procedura da bi se obezbedilo pružanje univerzalne usluge. Ona takođe mogu biti zadužena za obezbeđivanje usaglašavanja sa konkurentskim propisima u poštanskom sektoru.

Državna regulatorna tela rade usko povezana i obezbeđivaće uzajamnu pomoć da bi se olakšala primena Direktive unutar postojećih odgovarajućih tela.

3. Države članice obezbeđuju da efikasni mehanizmi postoje na državnom nivou i pod kojima svaki korisnik ili davalac poštanskih usluga podstaknut odlukama državnog regulatornog tela ima pravo da se žali na odluku žalbenom telu koje je nezavisno u odnosu na umešane strane. Dok se čeka na rezultat neke takve žalbe, odluka državnog regulatornog tela će ostati, osim ako žalbeno telo ne odluči drugačije.

21. Sledeće poglavlje se dodaje:

POGLAVLJE 9a

Davanje informacija

Član 22a

1. Žemlje članice obezbeđuju da davaoci poštanske usluge obezbede sve informacije, naročito za državna regulatorna tela, uključujući finansijske informacije i informacije koje se tiču pružanja univerzalne usluge, naime za sledeće svrhe:

(a) za državna regulatorna tela da bi obezbedili usaglašenost sa odredbama, ili odlukama donetim u skladu sa ovom Direktivom,

(b) za jasno definisane statističke ciljeve.

2. Davaoci poštanske usluge će obezbediti takve informacije odmah po zahtevu i poverljivo, gde je neophodno, unutar vremenskog okvira i onoliko detaljno koliko zahteva državno regulatorno telo. Informacije tražene od strane državnog regulatornog tela biće srazmerne obavljanju njegovih zadataka. Državno regulatorno telo daće

razloge koji opravdavaju njegov zahtev za informacijama.

3. Države članice će osigurati da državna regulatorna tela obezbede Komisiju, na zahtev, sa odgovarajućim i važnim informacijama neophodnim da se sprovedu ti zadaci pod ovom Direktivom.

4. Tamo gde se informacije smatraju poverljivim od strane državnog regulatornog tela, u skladu sa Zajednicom i pravilima o poverljivosti državnih poslova, Komisija i državna regulatorna tela kojih se to tiče, sačuvaće poverljivost.

22. Član 23 se menja kako sledi:

'Član 23

Svake četiri godine, prvom prilikom ne kasnije od 31. decembra 2013. godine, Komisija će sastaviti izveštaj Evropskom Parlamentu i Savetu o primeni ove Direktive, uključujući odgovarajuće informacije o razvoju u sektoru, naročito ekonomskom, društvenom, po pitanju zapošljavanja i tehnoloških aspekata, kao i o kvalitetu usluga. Izveštaj će biti praćen, gde je to potrebno, predlozima Evropskog Parlamenta i Saveta.

23. Sledeći član se dodaje:

'Član 23a

Komisija obezbeđuje pomoć za Države članice pri implementaciji ove Direktive, uključujući obračun neto troškova univerzalne usluge.

24. Članovi 24, 25, 26 i 27 se brišu;

25. sledeći tekst se dodaje kao Aneks I:

' ANEKS I

Vodič za obračun neto troškova univerzalne usluge, u slučaju da ih ima

Deo A: Definicija obaveza univerzalne usluge

Obaveza univerzalne usluge odnosi se na obaveze koje se odnose na Član 3 za koje je zadužen davalac poštanske usluge od strane Zemalje članice a koje se tiču pružanja poštanske usluge kroz posebne geografske regije, uključujući, gde je potrebno, ujednačene cene u toj geografskoj oblasti za pružanje te usluge ili za pružanje nekih besplatnih usluga za slepe i slabovide osobe.

Ove obaveze mogu obuhvatiti, između ostalog, sledeće:

- broj dana kada se vrši dostava, misli se na one postavljene u ovoj Direktivi,
- dostupnost pristupnim tačkama, da bi se zadovoljile obaveze univerzalne usluge
- carinski sistemi pružanja univerzalne usluge
- jedinstvene cene za univerzalne usluge
- pružanje nekih besplatnih usluga za slepe i slabovide osobe.

Deo B: Obračun neto troškova

Državna regulatorna tela uzimaju u obzir sva sredstva da obezbede odgovarajuće olakšice za davaoce poštanskih usluga (imenovane ili ne) da bi efikasno obezbedila troškove za obaveze univerzalne usluge. Neto trošak obaveza univerzalne usluge je svaki trošak koji se na to odnosi i neophodan je za postupak pružanja univerzalne usluge. Neto trošak obaveza univerzalne usluge mora biti obračunat, kao razlika između neto troška imenovanog davaoca univerzalne usluge za rad sa obavezama univerzalne usluge i istog davaoca poštanske usluge bez obaveza univerzalne usluge.

Obračun će uzimati u obzir sve druge odgovarajuće elemente, uključujući sve nematerijalne i tržišne dobiti koje povećavaju poštanske usluge davaocima imenovanim da obezbede univerzalnu uslugu, pravo na

raspolaganje odgovarajućim profitom i olakšice za efikasnost troškova.

Posebna pažnja treba biti posvećena korektnoj proceni troškova koje bi svaki imenovani davalac univerzalne usluge izaberao da izbegne kada oni ne bi bili, obaveza univerzalne usluge. Obračun neto troškova treba da proceni koristi, uključujući neopipljivu korist, operateru univerzalne usluge.

Obračun mora da se temelji na troškovima koji se pripisuju:

(i) elementima prepoznatih usluga koje mogu biti obezbeđene samo sa gubitkom ili pod uslovima troškova koji su van normalnih trgovinskih standarda. Ova kategorija može obuhvatiti osnovne usluge kao što je definisano u delu A:

(ii) posebni korisnici ili grupe korisnika kojima, uzimajući u obzir trošak obezbeđivanja posebne usluge, prihod stvoren i bilo kakve ujednačene cene nametnute od Države članice, mogu jedino biti pružene sa gubitkom ili pod uslovima troškova koji su van normalnih trgovinskih standarda.

Ova kategorija obuhvata one korisnike ili grupe korisnika koji neće biti opsluživani od strane trgovinskog operatera koji nema obavezu da obezbedi univerzalnu uslugu.

Obračun neto troškova posebnih aspekata obaveza univerzalne usluge treba da se odvoji i da se tako izbegne dupli obračun svih direktnih i indirektnih koristi i troškova. Globalni neto troškovi obaveza univerzalne usluge za bilo kog davaoca imenovane univerzalne usluge izračunaće se kao zbir neto troškova proizašlih iz posebnih komponenti obaveza univerzalne usluge, računajući bilo koju nematerijalnu korist. Odgovornost za verifikovanje neto troškova je na državnom regulatornom telu. Davaoci univerzalne usluge saradivaće sa državnim regulatornim telom da omoguće da se verifikuju neto troškovi.

Deo C: Obnavljanje svih neto troškova obaveza univerzalne usluge

Imenovani davaoci univerzalne usluge mogu zahtevati obnavljanje ili finansiranje svih neto troškova obaveza univerzalne usluge da bi im se nadoknadilo za usluge koje obezbeđuju pod ne-komercijalnim uslovima. Pošto takve kompenzacije uključuju finansijske transfere, Države članice moraju da obezbede da su one preduzete na objektivan, transparentan, ne diskriminatorski i proporcionalan način. To znači da transferi završavaju onoliko koliko je moguće u najmanjem poremećaju prema konkurenciji i na zahtev korisnika.

Mehanizam raspodele baziran na fondu spomenut u Članu 7(4) trebalo bi da koristi transparentan i neutralan mehanizam za sakupljanje doprinosa čime se izbegava dupli namet koji pada na izlaze i na ulaze preduzeća.

Nezavisno telo koje upravlja fondom i treba da bude odgovorno za sakupljanje priloga iz preduzeća, koja se procenjuju kao pogodna da potpomognu neto troškove obaveza univerzalne usluge u državi članici i treba da nadgledaju prenos suma dospelih po obavezi ovlašćenih da prime uplatu iz fonda.

26. Aneks postaje Aneks II.

Član 2

1. Države članice donose zakone, regulative i administrativne odredbe neophodne da se usaglase sa Direktivom najkasnije do 31. decembra 2010. godine. O tome će odmah informisati Komisiju.

Kada Države članice usvoje ove mere, one će imati preporuke za ovu Direktivu ili će biti praćene preporukom prilikom njihovog zvaničnog objavljivanja. Načini izrade takvih preporuka biće na Državama članicama.

2. Države članice će uputiti Komisiji tekst njihovih zakona, regulativa i administrativnih odredaba sa osvrtnom na primenu ove Direktive.

Član 3

1. Izuzimanjem Člana 2, sledeće Države članice mogu da odlože implementaciju ove Direktive do 31. decembra 2012. godine, da bi

nastavile da održavaju usluge davaocima univerzalne usluge:

- Češka Republika
- Grčka
- Kipar
- Letonija
- Litvanija
- Luksemburg
- Mađarska
- Malta
- Poljska
- Rumunija
- Slovačka

Ove države članice mogu da odluče da implementiraju ovu Direktivu ranije.

2. Odgovarajuće Države članice će obavestiti Komisiju potvrđujući njihovu nameru da koriste odlaganje implementacije postavljene u paragrafu 1 od 27. avgusta 2008. godine.

3. Države članice koje ponište njihove rezervisane oblasti do 31. decembra 2012. godine mogu, između 1. januara 2011 i 31. decembra 2012. godine, odbiti da dodele obezbeđenu autorizaciju iz Člana 9(2) Direktive 97/67/EC za usluge unutar poništenih rezervisanih oblasti po pitanju poštanskih operatera koji obezbeđuju usluge unutar okvira univerzalne usluge, isto kao i kompanije koje one kontrolišu, koje su prihvatile rezervisanu oblast u drugoj zemlji članici.

Član 4

Ova Direktiva stupa na snagu na dan objavljivanja u Zvaničnom Žurnalu Evropske Unije.

Član 5

Ova Direktiva se odnosi na Države članice.

Urađeno u Strazburu 20. februara 2008. godine.

U ime Evropskog Parlamenta
Predsednik

U ime Saveta
Predsednik

H.-G. PÖTTERING

J. LENARČIĆ